

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyilttér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, március hó 25-ikétől, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Berlin, márc. 25.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: A Maas magaslatokon, Verduntól délkeletre és a Hartmanweilerkopfon folyt jelentéktelen csatározásoktól eltekintve, amelyek még tartanak, csak tűzérségi harcok voltak.

Keleti hadszíntér. Az oroszoknak Augusztóvtól keletre és délkeletre, valamint Jedorozeknál, Prasznisztól északkeletre ellenünk intézett támadásait visszavertük.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, márc. 25.

(Hivatalos.) A Kárpátokban csapataink az uzsoki szorosától nyugatra és arcvonalon erős orosz támadásokat visszavertek. A harc még tart. A tegnapi nap egyes szakaszokon nyugodtabban telt el. Az ellenségnek ismét 1500 embere került fogságban. Noyszkownál meggyújtott egy ellenséges támadás, amelyet általunk 22-én elfoglalt állások ellen intéztünk. A harc vonal többi részén nem történt lényeges esemény. A déli hadszíntéren az utóbbi időben a Duna és Száva mellett elszigetelt ágyuharcok voltak, az általános helyzet nem változott. Höfer, vezérőrnagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, márc. 26.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: A Verduntól délkeletre és Maas magaslatokon a franciák Combresnél erős támadással megkísérelték állásaink elfoglalását, de kemény tusa után visszavertük őket. Hartmannsweilerkopfon a harc még tart.

Keleti hadszíntér. Az oroszoknak az Augustowtól keletre levő főszorosok elleni támadását visszavertük.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, márc. 26.

(Hivatalos.) A Kárpátokban a heves harcok tovább folynak. Ismételt orosz támadásokat úgy nappal, mint az éj folyamán visszavertük. Az általános helyzet változatlan. Zaleszczykitől délre fekvő területen csapataink elfoglaltak 11 orosz támaszpontot és több mint 500 orosz elfogtak. Orosz-lengyelországi és nyugat-galiciai arcvonalon tűzérségi harc folyik. Subejowtól délkeletre fekvő Paradise helység templom-tornyát tüzelésünkkel kellett felgyújtanunk, mert megállapítottuk, hogy az ellenséges tűzérségnek megfigyelő állomásul szolgált. Höfer, vezérőrnagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, márc. 27.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: A Vogezekben a franciák tegnap este elfoglalták Hartmannsweilerkopf csücskét, a csücskétől csapataink tartják. Francia repülő Bapaumera és Strassburga (Elszászban) bombákat dobtak le anélkül, hogy katonai kárt okoztak volna. Bapaumeban egy francia meg-

halt, kettő súlyosan megsebesült. Arrástól északnyugatra egy ellenséges repülő leszállásra kényszerítettünk és Calaisra néhány bombát dobtunk.

Keleti hadszíntér: Az oroszokat, akik fosztogatás céljából csak úgy mint Memel ellen, Taurogenből Tilachit ellen indultak, Laucheargennél igen súlyos veszteségeik mellett visszavertük és Jeziorupán át a Jura-szakasz mögé visszavetítettük. Az augusztowi erdő és a Wisztula között az oroszoknak különböző előretöréseit visszavertük. Egyes helyen még folyik a harc.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Konstantinápoly, márc. 27.

A főhadiszállás a következő kommunikét teszi közzé: A szuezi csatorna ellen operáló csapataink egy része a csatorna közelében Madame állomással szemben kis angol csapatra bukkant és azt megsemmisítette, ezután eredményes tüzelést kezdett két angol szállító gőzös ellen, a melyek csapatokat szállítottak, egy másik csapatunk hatásosan lövöldözött egy angol szállító gőzöst. Salup és Aaschigrol között csapataink egy része a benszüllött harcias törzsekkel együtt az ellenséget Bassorától északnyugatra, Suajbiától északra váratlanul megtámadták és az általa megszállva tartott magaslatokat elfoglalta. Az ellenséget, mely 300 halottat és sebesültet veszített, Suajbiáig vertük vissza, nagy mennyiségű fegyvert és municiót zsákmányoltunk. Veszteségünk 9 halott és 32 sebesült volt. A Dardanellákról semmi újság.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, márc. 27.

(Hivatalos.) A kárpáti harcvonalon újabb erős orosz támadások az ellenség súlyos veszteségei mellett meggyúsultak. Bányavölgy melletti, valamint Laborcrévtől délre, Laborvölgy mindkét oldalán fekvő magaslatokon a harc nagy hevességgel tovább folyik. Csapataink Csernovictól délkeletre nagyobb orosz erőket heves harc után visszavetítették az orosz határig, elfoglaltak több helységet, több mint 1000 orosz elfogtak, 2 ágyut zsákmányoltak. Orosz-Lengyelországban és Nyugat-Galiciában nincs változás.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, márc. 28.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: Verduntól délkeletre a franciák támadásai Combres vidékén, a Maas magaslatok ellen és a Verove síkon Marceville mellett makacs harcok után javunkra dőltek el. A Vogezekben Hartmannsweilerkopfon csak tűzérségi harcok voltak.

Keleti hadszíntér. Az augustowi erdőben az orosz előretöréseket visszavertük. Pissek és Omulew közt több orosz támadás történt, a melyek tüzünkben mind összeomlottak. Wahnál 900 orosz elfogtak.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, márc. 28.

(Hivatalos.) Ondava és Laborcz völgyében az orosz támadásokat véresen visszautasítottuk. E völgyektől a jobbra és balra emelkedő magaslatokon a harc tegnap reggel óta ellanyhult, napközben és éjjel tűzérségi harcok és csatározás folyt. A kárpáti arcvonal többi szakaszán a makacs harcok tovább tartanak. 1230 orosz

elfogtak. Északi Bukovinában üldözés közben további 200 fogoly jutott kezünkbe. Orosz-Lengyelországban és Nyugat-Galiciában a helyzet változatlan. Höfer, vezérőrnagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, márc. 29.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: A nap az egész nyugati arcvonalon meglehetősen nyugodtan telt el, csak az argonnei erdőségekben és Lotharingiában folytak kisebb, reánk nézve sikeres harcok. Klauk tábornokot hadserege elől levő állásainak megtekintése alkalmával egy schrapnel-lövés könnyen megsebesítette, állapota kielégítő.

Keleti hadszíntér. Taurogent csapataink rohammal bevették, 300 orosz elfogtak. A Wirballen-kownói vasut mentén az oroszok egy támadása Pirlweiskinél az oroszok legsúlyosabb veszteségei mellett összeomlott. Krasznopol környékén több mint 1000 orosz elfogtak, köztük egy század gárda-uhánust lovastól és 5 gépfegyvert zsákmányoltunk. Czerchanowtól északnyugatra az oroszok egy támadását visszavertük.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, márc. 29.

(Hivatalos.) A Kárpátokban a harc tovább folyik. Tegnap a Bányavölgytől nyugatra fekvő magaslatok ellen intézett orosz támadást több órai harc után, az ellenségnek nagy veszteségeket okozva, visszavertük. A negyedik lovas-hadosztály ezredei ép úgy, mint az előbbi ütközetekben, az első népfelkelő gyalogdandár csapatai példásan harcoltak és véresen visszavertek ismételt túlerős ellenséges előretöréseket. Az uzsoki szorosától északra orosz éjjeli támadások állásaink leghatásosabb tüzen megtörttek. A délkelet-galiciai arcvonalon ágyuharcok voltak. Orosz erőket, melyek Zaleszczykitől keletre a Dnyeszteren át előretörttek, heves harc után a folyón visszavertük. Orosz-Lengyelországban és Nyugat-Galiciában helyenként ágyuharc volt. Lengyelországban Rassasina mellett az oroszok éjjeli támadása teljesen meggyúsult. Höfer, vezérőrnagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, márc. 30.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: Csak tűzérségi és árkázharcok folytak.

Keleti hadszíntér. A Taurogenért való harcokban, amelyek a helység elfoglalására vezettek, az ott jelenlevő Joachim porosz herceg jelentése szerint a kelet-poroszországi népfelkelők fényesen verekedtek és 1000 orosz ejtettek foglyul. Krasznopolnál az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek (mintegy 2000 halottjuk volt.) Az ottani harcokban zsákmányunk tegnap estig 3000 fogoly, 7 géppuska, 1 ágyú és több lőszerkocsi volt. A Szkiwa mentén, Klimkinél egy meggyúsult orosz támadás alkalmával 2 orosz tisztet és 600 főnyi legénységet elfogtak. Olszyn környékén (Moulew balpartján) az oroszok két éjjeli támadását visszavertük. Az oroszoknak Alsó-Bzurán való átkelési kísérleteit meggyúsítottuk.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, márc. 30.

(Hivatalos.) A kárpáti arcvonalon tegnap Kupkowitztól délre és keletre fekvő területen is-

mét heves harcok fejlődtek ki, nagy orosz erők újból támadtak. A harc az éjjeli órákig tartott. Az ellenségnek nagy veszteségeket okoztunk és mindenütt visszavertük. A lupkowi nyereg és uzsoki hágó között szintén makacsul folyt a harc. Megállapítottuk, hogy a Dwernikről délre végrehajtott támadásokban egy olyan hadosztály csapatai is részt vettek, mely hadosztály a legutóbb Przemysl alatt álló orosz erőkhöz tartozott. Délkeleti Galiciában a Dnyeszter mentén és Orosz-Lengyelországban a helyzet változatlan. Höfer, vezérőrnagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Magyar vitézség.

Egy tekintélyes olasz ujság pontos, orosz részről eredő kimutatását közli a muszkák kezébe került osztrák-magyar hadifoglyoknak. Ez a kimutatás mindenféle szempontokból érdekes adatokat tartalmaz és majd annak idején ez is egyik virága lesz a magyarság győzelmi koszorújának. Most nem időszzerű az értékkülömbőségek feszegetése és a tettek és az áldozatok felszámolása, csupán egy gyönyörű adatot ragadunk ki ebből a kimutatásból: az orosz kézre került hadifoglyok között persze van egy bizonyos számú magyar ember is, csak hogy a magyarok 92 százaléka sebesülten került fogságba. Így magában, minden összehasonlítás nélkül is nagyszerű dokumentum ez a magyar fajta erényeinek és pedig nemcsak hősi lendület és ellenségrontó harag piroslik ki ebből a száraz statisztikából, hanem olyan öntudat és a nagy céloknak olyan bölcs átérzése, ami bennünket a harcokon túl is az elsők között fog megtartani.

A magyar nemcsak a világ egyik első katonája, hanem a hűség, a megbízhatóság és az intellektuális fogékonyságból eredt öntudatos, belátásos elszántság erényeivel is ékes, az államalkotás és a kulturmunka szükséges képességeivel, amit, hogy új barátaink és régi ellenségeink egyre jobban észrevesznek, az a mi nagy sikerünk már eddig is a világháború rettentő versenyiben. A magyarság, mint perdöntő faktor kezd mutatkozni a nemzetközi közvélemény előtt s nemcsak nagy szövetségesünk látja egyre tisztábban, hogy ezekre az erényekre lehet építeni itt a Duna mentén egy neki kellő erős országot, hanem már ellenségeink is úgy számolnak velünk, mint akitől sok minden függ, sőt Anglia felől hagzanak már olyan vélekedések is, amelyek egy erejében csorbitatlan Magyarország létét angol érdekekben levőnek is hirdetik.

Véren szerzett drága kincsünk ez és végtelen fejlődések jövőjére mutat, csak most kitartsunk és hittel és csüggedhetetlen energiával méltók tudjunk maradni az eddig elesett hősök érdeméhez. Akik most ott vannak és akik most indulnak, azokra kétszeres kötelesség és súlyos felelősség nehezedik — védeni a hazát, de fokozott virtussal védeni az eddig elért elismertetést is és tetteikkel, kitartásukkal, szívós önbizalmukkal megdönthetetlenül bevésni a világ köztudatába, hogy a magyar nemcsak éles kard, amelyet a harcok után sutba lehet dobni, hanem termékeny lélek is, amely méltóan van ott a világ első népei között.

Most nagy kríziseken megyünk át, balszerencse látogat, vagy sikereket érünk, a harc döntés felé bonyolódik és a biz-

tató jelek mellett természetesen sok lehangoló és csüggedő momentum is akadhat. Most kell a legnagyobb lelki szilárdság, amelyet nem tud megrontani a kritikus pillanatokba ide-oda ingadozó hadiszerencse, most kell fokozott mértékben a vitéz nekilendülés mellett az állam alkotó és kultúr-építő bölcsességnek az az ereje is, amely az eddig elesett hősöket hevítette s most kell, hogy akik elindulnak, ebben a kritikus időben az elődökhöz méltó hűség és erkölcsi fölény példáit tudják mutatni. Akik most mennek, azok emlékezzenek meg az eddig harcolt hősökről: 100 elfogott magyar katoná közül csak 8 került sebesültenül fogságba és gondoljanak arra, hogy ahogy ők most viselkednek, úgy marad meg, vagy vész el nekünk az eddig megszerzett drága elismerésünk. Ezt kell tudni minden magyarnak s akik közel vannak a néphez, most tanítsanak és prédikáljanak és sorolják fel a mi minden ellenségeinket és értessek meg a hadba-indulókkal, hogy a lanyhult virtus még győzelem esetén is elveszti az eddig kivívott sikereket, míg a törhetetlen készség és bölcs kitartás még balsiker esetén is épen megtartja a magyart.

KÜLÖNFÉLÉK.

Vérzivatar.

A csendes, boldog élet
Az ábrándok kora,
Tovább, semmivé lett, —
Sem hire, sem pora.

Kik egykor felkarolták
A béke szent ügyét:
Ma szilajon kioltják
Annak oltártűzét.

Kétségbeesetten zúg fel
Milliók jajszava,
— Egy világrész fajult el:
Veszélyben a haza!

Nem fogunk cserben hagyni
Imádott szent hazám,
Ki átaléteél annyi
Irtóztató csatán.

Karunk, szívünk, eszünk lesz
Leghűbb oltalmazód,
— Acélpajzsként körülvesz
Minden alattvalód.

Múltunk könnyel és vérrel
Megszentelt hitrege:
Diadalra vezérel
Apáink Istene.

A szent csaták hevében
Szívünk ha megszakad:
Dicsőülünk az égben...
— Magyar, ne hagyj magad!

Dr. Király Péter.

Hirdetmény.

A közelgő enyhébb időszak beálltával fokozódik a járványtól való félelem is, mely körülmény különösebb intézkedéseket tesz szükségessé.

Felhívom ennél fogva a város lakosságát, hogy a közegészségügy és tisztaság fenntartása érdekében minden lehető követessen el.

Különösen súlyt helyezek arra, hogy minden lakásnál levő klozett kellő időben kitakarítsassék és minden klozettben fertőtlenítő szer (karbol, lysoform, mésztej) használtassék, melyből a klozettben állandóan készlet legyen.

Minden udvaron lévő szemét és trágya a legrövidebb időn belül kitakarítandó s annak helye az e célra legalkalmasabb és legolcsóbb mésztejjel kellően fertőtlenítendő.

Köteles minden háztulajdonos és lakó felügyelni arra, hogy udvaráról az utcára a körülég fertőzésére alkalmas anyag ki ne kerüljön. Így tilos a mosogató levet, vagy bármily más szennyvizet az utcára kiönteni.

Megjegyezni kívánom, hogy legközelebről házról-házra járás útján ellenőriztetni fogom ezen intézkedésem foganatosítását és a legcsekélyebb mulasztást is a törvény teljes szigorával fogom büntetni.

A megpróbáltatásnak e súlyos nehéz napjai igen nagy feladatokat rónak reánk itthonmaradottakra. E feladatok között a tisztaság egyik létérdekünk.

Elvárom tehát mindenkitől, hogy a tisztaság fenntartását legfontosabb kötelességének ismerje.

Szilágyosmlyó, 1915. március hó 22.

Bölny Bálint,
rendőrkapitány.

Használjunk hadisegély-bélyegeket!

— **Halálozás.** Nagy csapás sújtotta br. Wesselényi Ferencet és nejét, Bölny Balogh Jolánt. Egyetlen kis leányuk, Agnes folyó évi március hó 20-án, hosszas, kínos szenvedés után, ifjú életének 14 évében Pusztaszenttamáson elhunyt. A korán elköltözöttben Wesselényi Miklós br. koronaőr, megyénk volt főispánja egyik kedves unokáját veszítette el.

— **Népfőlkelő bemutató szemlék.** Az 1873., 1874., 1875., 1876. és 1877. évben született népfőlkelő-köteles korban levő állításkötelesek bemutató szemléje a szilágyosmlyói szolgabírói járás részéről ez év május 1-én napján, — Szilágyosmlyó r. t. városbeliek részéről pedig május 3-ik napján fog megtartatni, — mindenik Szilágyosmlyón.

— **Az elrejtett gabona és lisztkészlet.** A kormány elrendelte a hatósági felhívás ellenére eltitkolt gabona és lisztkészleteknek minden kárpótlás nélkül való elkobzását. A közönséget a hatóságok hirdetmény útján fel fogják hívni, hogy negyvennyolc óra alatt mindenki jelentse be azt a gabona- és lisztkészletét, amely az idei termés betakarításáig számítva, a háztartási és gazdasági szükségleten felül birtokában van. Azt, aki e fölös készletet negyvennyolc óra alatt be nem jelenti, két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz korona pénzbüntetéssel büntetik s töle a készletet elkobozzák. A pénzügyőrség felhatalmazást és utasítást kap a bejelentési negyvennyolc óra eltelté után az elrejtett készletek kinyomozására. Bárki, aki ily elrejtett készletről tud és a bejelentési negyvennyolc óra eltelté után feljelenti, a készlet értékének egyötöd részét megkapja. Az elkobzott készlet értékének többi része a rokkant katonák javára szolgál. Az ellen, aki a rekviráláskor, vagy a lisztkészletek összeírásakor eltitkolt valamely készletet, de most negyvennyolc óra alatt önként bejelenti, nem indítják meg a kihágási eljárást; de ha negyvennyolc óra alatt be nem jelenti az elrejtett készletet, nemcsak büntetés alá esik, hanem készletét minden térítés nélkül elkobozzák.

— **Bezárt patika.** Tasnádon az „Arany oroszán” patikát, mely 100 évnél régebb idő óta áll fenn, a múlt vasárnap becsukták s azóta úgy áll. Az ott alkalmazott Pető Ernő gyógyszerész még a mozgósítás elején katonai szolgálatra behívták s azóta nem akadt provizor. Tasnádon 50 sebesültenl Vörös-kereszt kórházat tartanak fenn. Hogy lehet most már a szükséges gyógyszereket beszerezni. Hát a nagyközönség honnan szerzi be az orvosi rendelvények szerint szükséges szereket?

— **A rézgálic kötelező bejelentése.** A szőlőknek a peronospora-betegségek elleni permetezéséhez szükséges rézgálic gyártásában, a háború folytán tudvalevőleg nagy fennakadás történt, mert az előállításához szükséges vörörszet, nálunk is éppen úgy, mint a külföldön, a hadvezetőség mindenütt hadi célokra foglalta le. Ennek folytán a rézgálic ára a rendes ár háromszorosára, sőt még ennél is magasabbra emelkedett és az a gyanu merült fel, hogy a meglevő csekély rézgálic-készleteket spekulánsok vásárolták össze és rejtegetik, hogy még magasabbra verjék fel az árát. Ennek folytán a kormány a Budapesti Közlöny március 27-iki számában közzétett 1058. számú rendelettel mindazon rézgálic és egyéb réztartalmú védekező szerek (rézkénpor, azurin stb.) kötelező bejelentését rendelte el, amelyek a rézgálic s az említett egyéb védekező szerek előállításával, vagy forgalombahozatalával foglalkozó egyéneknek, vagy cégeknek készletben vannak. A bejelentési kötelezettség nemcsak azokra a készletekre terjed ki, amelyek még eladatlanok, hanem azokra is, amelyek már eladottak, de még az eladók raktáraiban vannak, valamint azokra is, amelyek utban vannak, vagyis amelyeket az eladók már vasútra adtak, de a vevők még nem vették át. Ellenben az a készlet, amelyet a gazdák saját szükségletükre már beszerettek és át is vették, nem esik bejelentés alá. A bejelentést, a március 26-iki állapotoknak megfelelően, április 7-ig kell megtenni az e célra megállapított szövegű bejelentő-lapokon, amelyek a közérkező előjárásoknál és a városi polgármestereknél, Budapesten a kerületi előjárásoknál ingyen kaphatók. A bejelentett készletekről a forgalomba hozatalukkal foglalkozóknak pontos raktárkönyvet kell vezetniük, annak feltüntetése végett, hogy március 26-tól kinél mikor, mennyit adtak el. Aki a bejelentést elmulasztja, vagy nem a valóságnak megfelelően teljesíti, hanem készletét, vagy annak egy részét eltitkolja, két hónapig terjedő elzárással és 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetettetik. A közigazgatási hatóságok utasítottak, hogy a bejelentéseket ellenőrizze és a mulasztók ellen a büntető eljárást indítsák meg. Ez a rendelet remélhetőleg gátat fog vetni a már is oly sok panaszra okot adott rézgálic-uzsorának és meg fogja könnyíteni, hogy a szőlősgazdák rézgálichoz juthassanak. — Különben — értesülésünk szerint — tárgyalás van folyamában külföldi rézgálic behozatalának lehetővé tétele iránt is.

— **Német pénz Magyarországon.** Telszki János pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben utasítja az adóhivatalokat, hogy a fizetéseknel ezután fogadják el a német pénzt is. A miniszter megállapítása szerint a márka értéke normális viszonyok között 1 korona 17 fillér, most azonban 1 korona 24 fillérre emelkedett az árfolyama. A rendelet másik pontja szerint 80 pfenniget 1 korona értékben kell elfogadni.

— **A halottak és sebesültek száma.** Az összes lapokat végigjárta egy hír, amely arról szól, hogy mennyi a veszteség halottakban, sebesültekben és rokkantakban a hadviselő államoknak. E hír szerint e hiteles kimutatást a Vörös-Kereszt genfi központja állította össze hivatalos adatokból. E számszerű kimutatás belekerült természetesen a magyar lapokba és adatait a közönség hiteleseknek fogadta el. A kimutatásról az első szempillantásra meglehetősen állapítani, hogy a valóságnak meg nem felelő önkényes adatok csoportosítása, némi entente izű tendenciával. Most a németek legelőkelőbb orvosi szaklapjában, a Münchener Medic. Wochenschriftben Medlung tanár cikkben fejti ki, hogy az összeállítás hamis, mert az ellenséges államok nem tudják, hogy ellenfeleiknek mennyi sebesültje van. Annyi bizonyos, hogy a legnagyobb veszteségei az oroszoknak vannak és közvetlenül utánuk a franciáknak. Kis hadsereget véve tekintetbe, aránylagosan, legtöbbet azonban a belgák veszítettek. A legtöbb a golyó által lőtt seb s az eddigi háboruk sebesülési eredményéhez képest, feltűnően kevés a vágó és szuró fegyverek által okozott sérülések száma. Kardvágás okozott seb alig akad és bajonett okozta seb is igen kevés került kezelés alá. Minden, akár a sajtóban, akár a közönség körében terjesztett számszerű vesz-

teség-kimutatás tehát hamis, mert ezeket az adatokat a hadviselő felek nem ismerik.

— **A gyermek és a háború.** Ma szükségét érzi minden komolyan gondolkodó ember, hogy tanakodjék azon a kérdésen: milyen hatással van a háború a gyermek testi és szellemi fejlődésére. Ezzel a tárggyal foglalkozik „A Nő” című feminista folyóiratnak márciusi száma, amely Glücklich Vilmának a fővárosban tartott nagyszerű előadását közli, behatóan foglalkozván ebben a gyermek lelki világának közpoteivel. E számban dr. Dienes Valéria, a kiváló magyar filozofusnő, nagyszabású tanulmányt írt a nő szerepéről a jövő társadalom kialakulására. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, V., Mária Valéria-utca 12.

Figyelmeztetés

a postai csomagok célszerű csomagolása, helyes címzése stb. tárgyában.

A húsvéti rendkívüli forgalom ideje alatt a küldeményeknek a késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja.

Különösen szem előtt tartandók a következők:

1) Pénzt, ékszert más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad.

2) Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos, vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagolópapír használandó.

Vászon, vagy papírburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsinaggal többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsinag keresztezési pontjain pedig pecsétviasszal lezárni kell.

A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó.

3) A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévnek, vagy más megkülönböztető jelzések (pl. ifjabb, idősebb, özvegy, stb.), továbbá a címzett polgári állásának, vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Wienbe szóló küldemények címadataiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtójelzés, stb. kiteendő.

A rendeltetési hely tűzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

A címet magára a burkolatra kell írni de, ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bórdaabrara, vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni.

A papírlapokra írt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Fellette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címrát összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címrát leesnék, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontás után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címrát felső részén is kitüntesse.

5) A csomagok tartalmát úgy a címrát, mint a szállítólevélben szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre és Wienbe szóló élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (hús, nemű, szeszes italok, stb.) tartalmazó csomagok címrátaira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor, stb.).

A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Nagyvárad, 1915. március 29.

Siket, s. k.

Legujabb!

Berlin, márc. 31.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Pont Mousontól nyugatra a franciák Regniewielénél és ettől keletre, valamint Bois

de Pretreben támadtak, de súlyos veszteségeik mellett visszaverték őket, csak egy helyen, Bois de Pretretől nyugatra folyik még a harc. Tegnap ellenséges repülők bombákat dobtak Brügge Shistelles és Courtrais belga helységekre anélkül, hogy katonai kárt okoztak volna. Courtraisban egy bomba egy kórház közelében egy belgát megölt és egyet megsebesített.

Keleti hadszíntér. A Memeltől északra eső orosz határterület megvan tisztítva. Tauroggenél a megvert ellenség Skavdville irányában visszavonult. A legutóbbi napokban az augusztowi erdőtől északra állásaink ellen előnyomuló orosz haderőt rövid előretörésünk visszavetette a Seijnyi erdővidékre és az ottani tavak területére. Krasznopoltól ettől északkeletre vívott a harcokból származott hadifoglyaink száma 500-ra emelkedett. Klimkinél, a Szkwa mentén 220 orosz elfogtunk.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, márc. 31.

(Hivatalos.) A kelet-beszéki arcvonalon a nap nyugodtabban telt el. Kelet felé szomszédos szakaszokon a harc tovább tart. Csnától északra és Kalnicától északkeletre fekvő magaslatokon az ellenségnek éjjel is megismételt több rohamtámadását visszavertük. Az uzsoki szoros-tól északra az ellenség súlyos veszteségei mellett szintén megghiusultak az oroszoknak éjjeli támadásai, itt 1900 embert elfogtunk. A többi arcvonalokon lényeges esemény nem történt, csak tűzérési harcok voltak. Március 1-ike óta az ellenségnek összesen 183 tisztjét, 39,942 főnyi legénységét fogtuk el és 68 géppuskát zsákmányoltunk. Höfer, vezérőrnagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, márc. 31.

A munkapárti klubban Tisza miniszterelnök elmondta, hogy ő felsége a király, aki őt tegnap magánkihallgatáson fogadta, pompás egészséggel örvend és hogy az uralkodó minden részletre kiterjedő érdeklődéssel kíséri az eseményeket. A miniszterelnök hallgatósága jóleső érzéssel hallgatta Tisza fejtegetéseit.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

501—1915. kig. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Alispán urnak 2808—1915. kig. számú intézkedése folytán a szilágyosomlyói székház telkén lévő szőlőnek, vincellér-lakásnak és három pincének 6 évre leendő bérbeadásával megbízott.

Felhívom ennél fogva mindazokat, akik a hivatott székház telkén lévő szőlőterületnek, vincellér-lakásnak és pincének 6 évre leendő bérbevétele céljából zárt írásbeli ajánlatot óhajtanak tenni, azt hivatalomnál 1915. évi április hó 12-ik napjának d. e. 10 órájáig, mint a versenyárgyalásra kitűzött határnápra sziveskedjék megtenni.

A szőlő mellett levő s a hivatalszolga részére veteményes kertül fenntartott terület haszonbér tárgyát nem képezi.

A hivatal telkén lévő 5 pincéből 2 pince 1 a hivatalszolga részére, 1 pedig a hivatal részére szénmennyiség elhelyezésére lévén szükséges, ezek haszonbér tárgyát nem fogják képezni.

A versenyárgyalás rendén tett írásbeli ajánlatok a felveendő jegyzőkönyv kapcsán döntés végett alispán urhoz bemutatva lesznek, az általa tetszése szerint elfogadott ajánlattevővel fog annak idején a haszonbéri szerződés megkötettni.

Szilágyosomlyó, 1915. évi március hó 25-én.

Nagy Gyula,
főszolgabíró.

Hirdetések

A „Szilágyosomlyó” részére jutányos áron vétetnek fel.

— A „Világ.” Az új idők szavát hirdette mindig: a Világ. Kevés újságnak van oly egységes mélyen átgondolt programja, politikában, társadalmi kérdésekben, irodalomban oly összhangzatos törekvése, mint a Világ-nak. A Világ az új Magyarországért küzd, képviselője mindannak, ami egészséges, igaz és a jövőre törekvő. A lüktető élet középpontjában áll. Talán az is jelkép, hogy új szerkesztőségét a magyar főváros forrongó belsejébe, Budapest tündöklő és szép sugárutjára, az Andrássy-ut 47. szám alá helyezte. A Világ mindig feltűnt választékos izlésével, bátor programjával, amely a demokráciában látta minden dolgok elintézését és az ország boldogulását, s ma e nagy időkben csak megerősödött ez a hite és megkétszereződött az a reménysége, hogy a harcok után, a mai háboru természetesen következményeképpen a demokrácia végre jogaihoz jut és az a kulturprogram lesz mindenki programja, melyet a „Világ” már réges-rég egyforma erővel és hittel vallott. Ma a demokrácia egy fölfelé haladó hullám ormára került. A „Világ” eddig érezte kulturhivatását, de ma éreznie kell történelmi hivatását is. Minden sora a kultúra, az okos és modern politika, az emberszeretet szolgálatában áll. Púrjesz Lajos fejelős szerkesztő, dr. Jászi Oszkár, Bíró Lajos és Gerő Ödön vezércikkkel adják meg a lap politikai irányát. Ignó, a nemes tollu nagy író, az új irodalom vezére, a szikrázó ötletességű kiváló publicista, a „Világ”-ban hetente többször érintkezik a nagy és lelkes közönségével. Mórész Zsigmond elbeszéléseit, cikkeit, Ady Endre verseit s a legelső magyar írók írásait közli a „Világ”. Munkatársai: Miklós Jenő h. szerkesztő, Abos Tivadar, Barta Lajos, dr. Bernát Ottó, Benedek Károly, Bizony László, Bölöny György, Cserna Andor, Domány Gyula, Jancsó Károly, Kármán Aladár, Kosztolányi Dezső, Kadosa Marcel, dr. Lánosi Jenő, Magyar Lajos, dr. Móró Gyula, Nagy Andor, dr. Pikler J. Gyula, Pásztor Mihály, dr. Rác Gyula, Relle Pál, Réthy Pál, Sas László, Szabó Károly, Verner Jenő. Olvasóközönsége napról-napra növekszik, s napról-napra erősebb a lap és a közönség közt a kapocs. A „Világ” előfizetési ára egész évre 32 korona, félévre 16 korona, negyedévre 8 korona, egy hónapra 2 korona 80 fill. A szerkesztőség és kiadóhivatal Andrássy-ut 47 szám alatt van.

— Háborús gazdasági füzetek. Az élelmezés biztosításának kérdése az egész társadalmat, tehát a gazdasági irodalmat is élesen foglalkoztatja. Ennek az eredménye, hogy Papp Viktornak, a Néplap szerkesztőjének szerkesztésében és a Wodianer F. és Fiai kiadásában »Háborús gazdasági füzetek« cím alatt hézagpótló és igen praktikus vállalat indult meg. Ezekben a füzetekben a közönség szakszerű és gyakorlati utbaigazításokat talál mindazokról a teendőkről, amelyeket követve, a rendkívüli gazdasági helyzetben élelmezésünk kérdése nagyobb zökkenés nélkül megoldható. A sorozatos vállalatnak első három füzeté most jelent meg. 1) Hogyan kell főzni a háborús időkben? 2) Mezőgazdasági teendők a háborús időkben. 3) Konyhakertészeti teendők a háborús időkben. Az első füzetben nem szokásos kivihetetlen ételrecepteket kapja a közönség, hanem azokat a gyakorlatilag kipróbált módokat, amelyek alapján a legtakarékosabban és a most rendelkezésünkre álló anyagok legcélszerűbb felhasználásával rendezhetjük be háztartásainkat. A második füzet, a háborús mezőgazdasági termelés módzatairól és gyakorlati teendőiről szól. Különösen a tavaszi és nyárelői gazdasági munkákat tárgyalja ez a füzet, amely számos gyakorlati értékes tanácsával valóságos kátéja és nélkülözhetetlen barátja a háborús viszonyok folytán verejtékesen dolgozó mezőgazdának. A harmadik füzetben a korai növények, a konyhakertészet s általában a zöldség termesztés nagyjelentőségű kérdése nyer praktikus megoldást. A konyhakertészet nemzetgazdasági jelentősége a mostani kivételes helyzetben a legfontosabbá vált. Ez a füzet az adott legegyszerűbb termelési módok mellett igyekszik utbaigazítani és megtanítani a közönséget a korai vetemények körüli munkákra. A kertészkedőknek, — s mert most minden gazdának kertésznek is kell lennie — nélkülözhetetlen ez a kis füzet. A háborús gazdasági füzeteknek egyenként 40 fillér az ára. Kapható: Wodianer F. és Fiai kiadóvállalatnál (Buda-pest, IV. Sarkantyus-utca 3.) és minden lapelárusító helyen. A füzetek ára bélyegeken is beküldhető.

— Szőlőmoly. Az utóbbi években a szőlőmoly valóságos réme a szőlősgazdának, de nem is csoda, mert ahol nagyobb mérvben elszaporodik, képes az egész termést tönkretenni. Sok mindenféle szert ajánlanak ugyan a szőlőmoly kukaca ellen, de egyikkel sem lehet azt kipusztítani és dacára a költséges védekezésnek, folyvást szaporodik és terjed. A szőlőmoly irtásának egyetlen okszerű és sikeres

módja van, az, amelylyel tavasszal az egész évi ivadékot könnyen ki lehet pusztítani. Ezt az eljárást, a múlt évi újabb tapasztalatokkal együtt, a »Szőlőszeti és Borászati Lap 1915. évi Naptára« közli, melyet 1 korona előzetes beküldése után bérmentve megküld Maurer János szerkesztő, Kecskemét.

— A Társaság. Gyóni Gézának, az el-esett Przemysl lánglelkű dalosának egyik gyönyörű költeményét közli Dobay István hetilapjának legújabb száma. Garvay Andor A törvény című hatásos dramoletje is ezen a héten nyer befejezést. A lap érdekes tartalmából kiemeljük még Bíró Jánosnak, az amerikai Szabadság szerkesztőjének a béke eshetőségeiről szóló figyelmet keltő cikkét, Lovik Károlynak a magyar lóról írt szép tanulmányt és Pályi Sándor Béla kedves novelláját. Nagyon tanulságos a háborús aviatikát ismerető közlemény is. Több kisebb vers és a mindig gondos izléssel készült színházi rovat egészíti ki a lap tartalmát. A Társaság előfizetési ára: egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz szálló.

— A „Vasárnapi Újság” március 28-iki száma olyan harctéri képeket közöl nagy tömegben, melyek teljes fogalmat nyújtanak nemcsak a harctér mögötti mozzanatokról, hanem maguknak a harcoknak a lefolyásáról is. Különösen érdekesek a nagyobb csapatmozdulatokat és a harminc és feles ágyúk működését bemutató képek. Egy csoportkép József Ferenc főherceget, József főherceg fiát mutatja be, tiszti vizsgájukon, csoportképen tanáraival együtt. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György rendkívül érdekes regénye, Szöllősi Zsigmond tárcája, Strug András regénye. Egyéb közlemények: irodalmi cikk, a háboru napjai s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 5 K, a „Világ-krónika”-val együtt 6 K. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető

a „Képes Néplap”, a legoliosabb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— A „Magyarország” a háboru kitörése óta a legtekélyesebb és legfrissebb tudósításokat nyújtja a világháboru eseményeiről. A „Magyarország” minden tulzást elkerülve, minden igyekezetével azon van, hogy tárgyilagosan tájékoztassa a magyar közönséget Európa nagy válságáról és a harctéri eseményekről. A „Magyarország” a külföldi semleges közép-pontokban állandó tudósítókat tart, s ezek segítségével mindig elsőnek közli a legfrissebb híreket. Amellett a lap tartalma igen élénk és változatos. Tárcáit — élükön Tömörkény Istvánnal és Krudy Gyulával — a legjobb magyar írók írják. Krudy Gyula minden vasárnap „Pesti levelet” ír. A „Magyarország” most folytatásokban közli J. H. Wells világhírű író rendkívül érdekesítő regényét, „A szenvedélyes barátokat”. A „Magyarország” úgy a háborús hírszolgálatának megbízhatóságával, mint egyéb közleményeinek magas nívója és érdekessége révén, mind pedig a lap szerencsés megjelenési ideje folytán a legnépszerűbb magyar napilap. A „Magyarország” előfizetési ára negyedévre 8 korona, félévre 16 korona, egész évre 32 korona.

— Gyümölcsfa kiadás. A Szilágyvár-megyei Gazdasági Egylet telepén Zilahon, a gyümölcsfa kiadás április 6-án veszi kezdetét, amit az érdeklődők tudomására hozunk.

Butorozott szobák, üzleti helyiségek és lakások bérbe kiadók.

Farkas István.

1—3

Minden

ragályos betegségnél fontos szerepet játszik a fertőtlenítés, mert vele emberi számítás szerint a betegség terjedését meglehetősen akadályozni. Ezért kötelessége a gondos családapának, hogy otthonában fertőtlenítésszerű (pl. egy üveg Lysoformot) tartson készletben. De nem elég, hogy az

ember

megvegye a lysoformot, érdeklődni is kell annak használati módja iránt, el kell olvasni alaposan a minden üveghez mellékelt használati utasítást és ki kell próbálni a lysoformot a háztartásban, meg kell győződni annak hasznáról. A ki csak megvásárolja az üveg

lysoformot

és aztán addig vár, míg egyik családtag ragályos betegséget kap, az éppen olyan szellemes, mint az a bizonyos gazdag ember, ki télen addig vár a befűtéssel, míg valakije meg nem fagyott. Most mindenféle sok ragályos betegség lappang, pl. himlő, tifusz, kolera, vérhas stb., tehát ilyenkor

használ

igazán a fertőtlenítés. Tanuljunk meg mindnyájan fertőtleníteni, miként az az **Egészség és Fertőtlenítés** című könyvben érdekesen megvan írva. Aki e könyvet ingyen és bérmentve óhajtja, az kérje rögtön

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyáratól Ujpesten.

FRANKOVITS IGNÁ CZ R.-T.

vas- és fűszernagykereskedés

Szilágyosomlyón. (Piactér)

Államilag ólomzárolt

lóher és lucernamag,

minden fajta eredeti oberndorfi répa-mag, angol perje, Mauthner-féle konyhakerti magvak legjutányosabb nagybani árakban kaphatók.